Signalering

niet-pluis-gevoel

Hoe te handelen bij vermoeden van problemen

Vrijwillige dienstverlening in uw omgeving

1

Video: Signaleren Niet Pluis

2

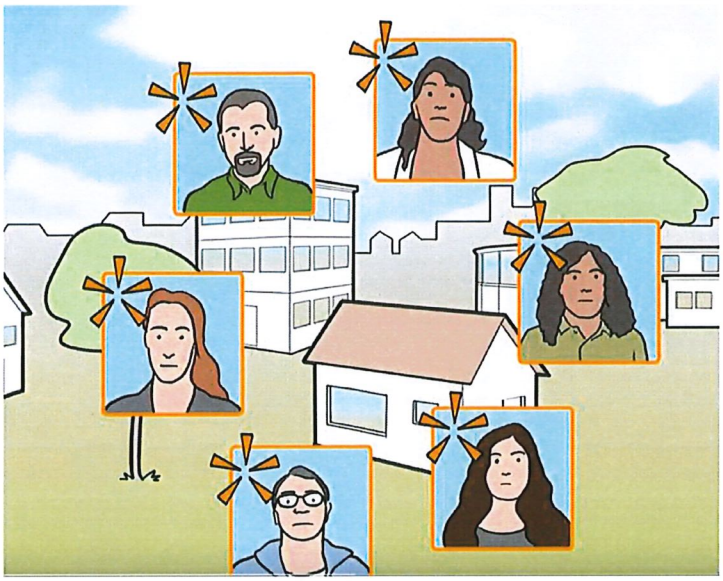

3

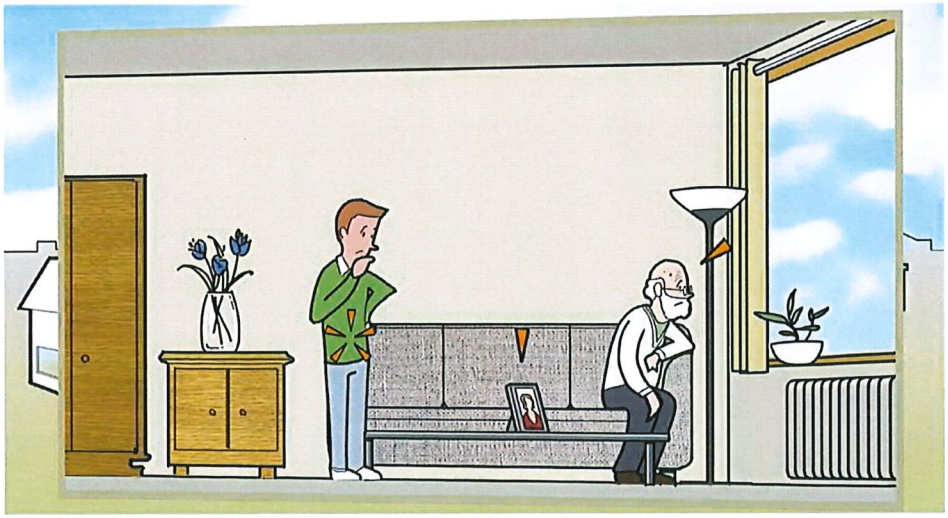

4

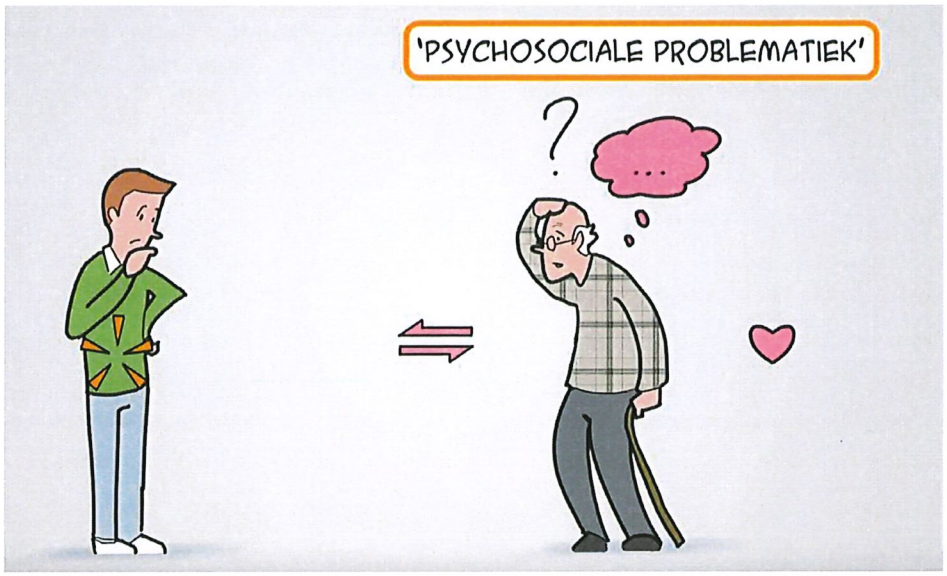
'PSYCHOSOCIALE PROBLEMATIEK'
?
...

5

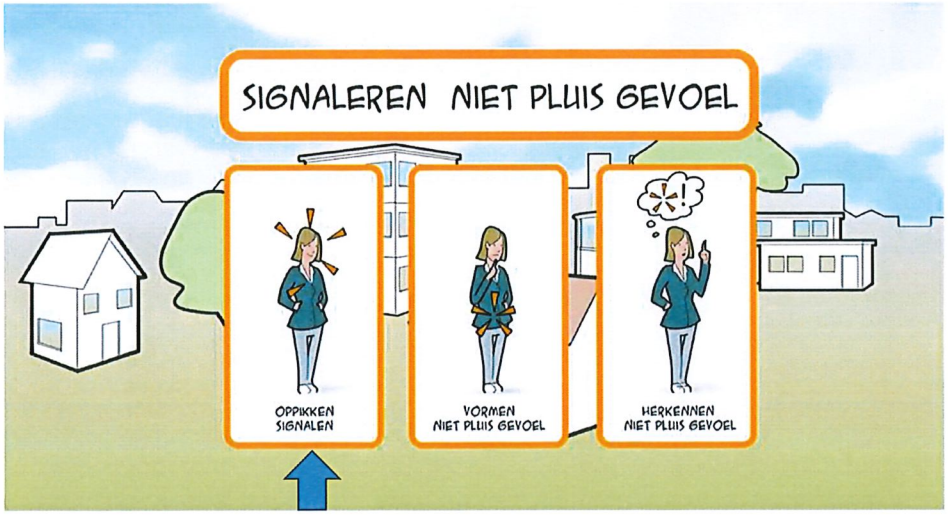
SIGNALEREN NIET PLUIS GEVOEL
OPPIKKEN SIGNALEN
VORMEN NIET PLUIS GEVOEL
HERKENNEN NIET PLUIS GEVOEL

6

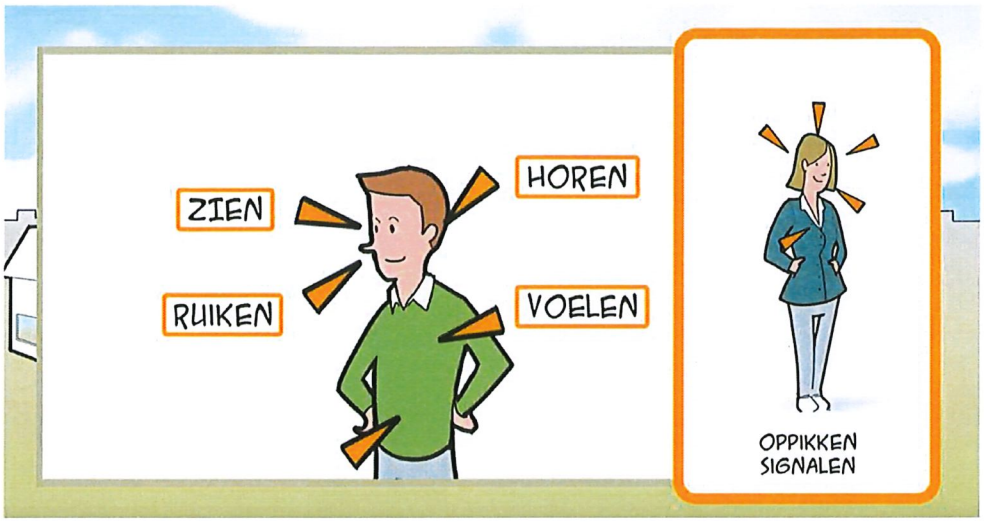
ZIEN
HOREN
RUIKEN
VOELEN
OPPIKKEN
SIGNALEN

7

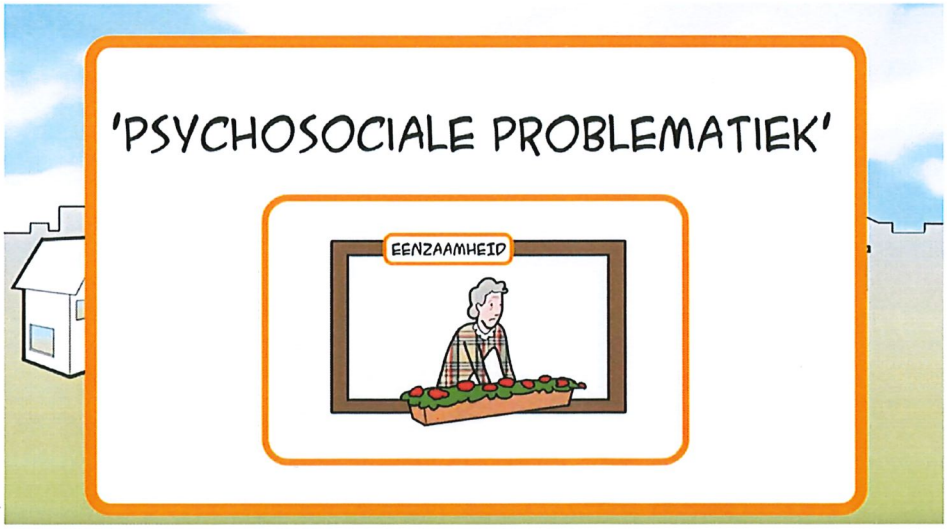
'PSYCHOSOCIALE PROBLEMATIEK'
EENZAAMHEID

8

Signalen van eenzaamheid

- verslechterde zelfzorg
- gebrek aan eetlust
- verdriet of boosheid (overlijden ; scheiding ; verhuizing)
- geen sociale contacten (weinig sociale vaardigheden)
- financiële problemen
- mensen op afstand houden (isolement)
- verlies van vertrouwen in andere mensen

9

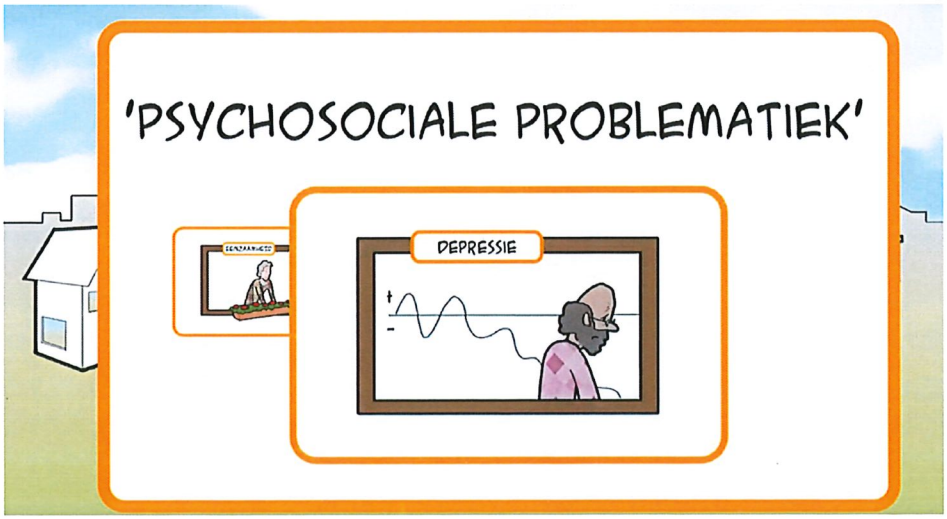

10

Signalen Depressie

- langere tijd somber ; nergens plezier of zin in
- gevoel dat zaken je boven het hoofd groeien
- piekeren ; angstig zijn ; schuldgevoelens
- geprikkeld gedrag (agressie) ; huilbuien en slaapproblemen
- onrust ; paniekerig ; schrikachtigheid
- jezelf isoleren ; verminderde interesse
- je ongelukkig voelen ; jezelf waardeloos voelen
- gedachten om jezelf wat aan te doen

11

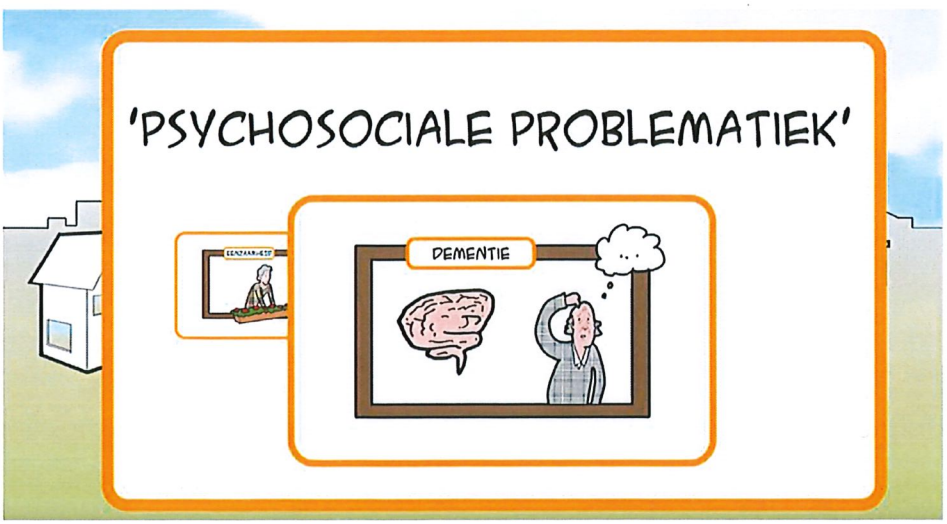

12

Signalen van dementie

- ernstige vergeetachtigheid (vooral nieuwe informatie)
- problemen met dagelijkse handelingen (koken ; financiën regelen)
- vergissingen met tijd en plaats (welke dag is het ; de weg vinden)
- taalproblemen (woorden en namen vergeten)
- kwijtraken van spullen
- minder sociale activiteiten (minder ondernemen ; veel tv kijken)
- verandering van gedrag (verwardheid ; verlies van decorum)

13

14

Signalen van ouderenmishandeling

Fysiek

- onverzorgd uiterlijk ; blauwe plekken ; verwondingen ; verwaarlozing

Psychisch

- onverklaarbaar gedrag (depressiviteit ; angstklachten ; zich isoleren)

Financieel

- schulden ; betaalachterstanden ; verdwijnen van geld/bezittingen

Seksueel

- overdreven schrikreacties bij onverwachte aanraking ; exhibitionisme

15

16

Signalen van ontspoorde mantelzorg

Signalen bij zorgvrager

- onverzorgd uiterlijk ; lichamelijk letsel
- veranderd eet- en slaappatroon
- angstig ; schrikachtig
- verandering van gedrag ; teruggetrokken of juist veel praten

Signalen bij mantelzorger

- overbelasting ; frustratie ; onmacht ; onkunde ; onwetendheid
- grensoverschrijdend gedrag ; negeren en isoleren van de oudere
- compassiemoeheid (kan het niet meer opbrengen)
- weigeren hulp te verlenen (medicatie ; zorg)

17

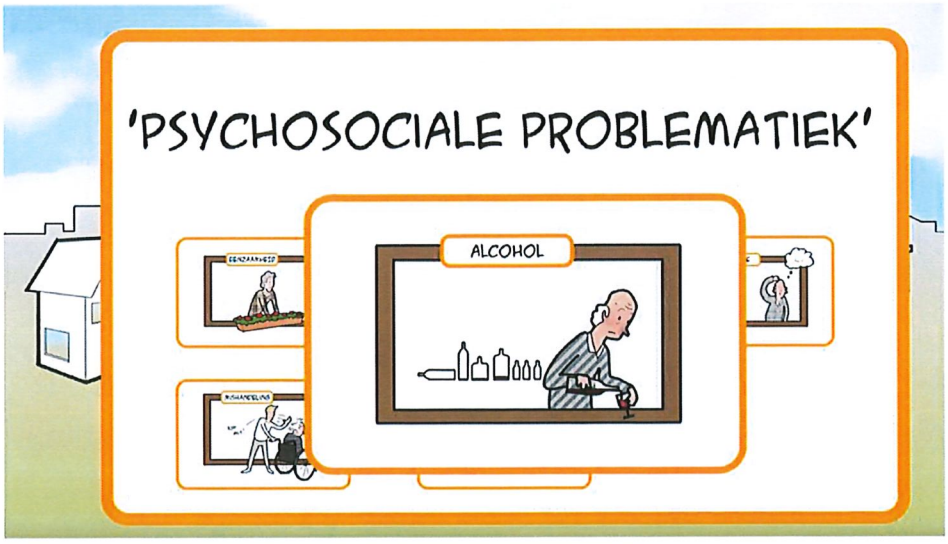

18

Signalen van alcoholmisbruik

- verandering in gedrag (verwardheid ; agressie ; futloosheid)
- trillen ; zweten ; slecht slapen ; vaker ziek
- slecht eten (ondervoeding)
- ontkennen/liegen en drank verbergen (verslaving maskeren)
- slechte concentratie en aandacht
- relatieproblemen (partner ; familie)

19

Bij complexe problemen

Valkuilen:

- Eén signaal is niet voldoende
- Dezelfde signalen kunnen verschillende oorzaken hebben
- Signalen geven geen 100 % zekerheid, alleen vermoeden

Bij complexe problemen:

Niet zelf actie ondernemen,
maar ..... doorverwijzen!

20

Doen

ga in gesprek met cliënt

bespreek het met collega's

inschakelen van derden, uitsluitend in overleg met cliënt

Creëer vertrouwen

21

Doen

Rol van de vrijwilliger:

- Je bent **adviseur** ; géén hulpverlener !!
- Geef ruimte aan het verhaal van de client
- Geef informatie en advies

22

Niet Doen

Rol van de vrijwilliger:

- Zelf complexe problemen gaan oplossen !!
- Stappen zetten zonder overleg met cliënt
- Met derden praten over client (familie, buren)
- Eigen waarden en normen opleggen aan cliënt

23

Signaleren: Uitkomsten

- Er is geen probleem dat aangepakt moet worden

- Er blijft twijfel

- Er is een probleem, maar cliënt wil geen hulp

- Er is een probleem, en cliënt wil graag hulp

24